

Sygn. akt VP 288/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy / Okręgowy w R. Wydział V

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Capik-Pater

Sędziowie

Ławnicy:

Protokolant: Izabela Niedobbecka-Kępa

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2015 roku w Rybniku

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej - Oddział Zakład Elektrociepłowni w R.

o rentę wyrównawczą

1. oddała powództwo,
2. umarza postępowanie w części dotyczącej żądania podwyższenia renty wyrównawczej za okres od 1 lutego 2014 roku,
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
4. nakazuje pobranie od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwoty 2.608 zł (dwa tysiące sześćset osiem złotych) tytułem opłaty.

Sygn. akt V P 288/13

UZASADNIENIE

Powód K. J. wniósł przeciwko pozwanej (...) Spółce Akcyjnej w K. Oddział Zakład Elektrociepłowni w R. pozew, modyfikowany kolejnymi pismami procesowymi i ostatecznie sprecyzowany pismem z dnia 26 stycznia 2015 roku, o zasądzenie tytułem renty wyrównawczej: kwoty 17.303,59 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2014 roku – jako wyrównanie renty za okres od września 2010 roku do grudnia 2013 roku, kwoty 629,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2014 roku – jako wyrównanie renty za styczeń 2014 roku, kwoty po 1402,39 zł miesięcznie do dnia 15-go każdego miesiąca począwszy od dnia 1 lutego 2014 roku wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki, a to w miejsce renty wyrównawczej zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 czerwca 2009 roku, sygn. akt IX P 13/04 w kwocie po 167,61 zł; zasądzenie tytułem nagrody barbórkowej: kwoty 3199,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia

2010 roku – za rok 2010, kwoty 3136,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 2011 roku – za rok 2011, kwoty 3493,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 2012 roku – za rok 2012, kwoty 3670,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 2013 roku – za rok 2013; zasądzenie tytułem 14-stej pensji: kwoty 3355,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2011 roku – za rok 2010, kwoty 3495,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2012 roku – za rok 2011, kwoty 3791,28 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2013 roku – za rok 2012, kwoty 3720,64 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2014 roku – za rok 2013; zasądzenie tytułem dofinansowania do pomocy szkolnych dla A. J.: kwoty 211,87 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2011 roku – za rok 2011/2012, kwoty 211,87 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2012 roku – za rok 2012/2013, kwoty 211,87 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2013 roku – za rok 2013/2014; zasądzenie tytułem nagrody z zysku: kwoty 800 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2011 roku – za rok 2010, kwoty 901,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2012 roku – za rok 2011, kwoty 900 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2013 roku – za rok 2012; zasądzenie kwoty 7233,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2012 roku tytułem nagrody jubileuszowej za 40 lat; zasądzenie tytułem dofinansowania „wczasów pod gruszą”: kwoty 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2010 roku – za rok 2010, kwoty 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2011 roku – za rok 2011, kwoty 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2012 roku – za rok 2012, kwoty 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2013 roku – za rok 2013, jak również o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż był zatrudniony u pozwanej, lecz w dniu 12 lutego 2001 roku uległ wypadkowi przy pracy, wskutek którego stał się niezdolny do pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał powoda za częściowo niezdolnego do pracy i przyznał mu na tej podstawie rentę, której wysokość opiewała ostatecznie na kwotę 1941,31 zł miesięcznie. Obecnie powód pobiera inne świadczenie z ZUS w kwocie 1180 zł miesięcznie. Wyżej wymienionym. wyrokiem Sądu Okręgowego na rzecz powoda została zasądzona od pozwanej renta wyrównawcza w kwocie 167,61 zł miesięcznie począwszy od 1 lutego 2009 roku, jednakże gdyby powód nie uległ wypadkowi zarabiałby obecnie ok. 2750 zł netto miesięcznie. Zdaniem powoda, wysokość renty wyrównawczej winna zostać podwyższona do kwoty 1402,39 zł miesięcznie. Jednocześnie, powód żądał uwzględnienia w zestawieniu wynagrodzenia porównywalnych pracowników wartości otrzymanych przez nich posiłków profilaktycznych. Powód zarzucił pozwanej, że w wyliczeniu renty wyrównawczej nieprawidłowo przyjęła, iż powód jest w stanie podjąć zatrudnienie i uzyskać z tego tytułu minimalne wynagrodzenie, bowiem zgodnie z opinią sądowno-lekarską z dnia 6 marca 2012 roku powód pozostaje całkowicie niezdolny do pracy. Nadto, powód stanął na stanowisku, iż tytułem świadczeń dodatkowych należne mu są także pozostałe dochodzone sumy. (vide k.2-5, 121, 199, 215-217)

W odpowiedzi na pozew oraz kolejne pisma procesowa powoda, pozwana (...) Spółka Akcyjna w K. Oddział Zakład Elektrociepłowni w R. wniosła ostatecznie o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając odpowiedź pozwana wskazała, iż od dnia wydania ww. wyroku nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające zmianę wysokości zasądzonej renty wyrównawczej. Powód nie uzyskał prawomocnego rozstrzygnięcia odnośnie do całkowitej niezdolności do pracy. Dodatkowo powód ma wykształcenie ekonomiczne, a w tym zawodzie praktycznie nie istnieją fizyczne ograniczenia możliwości wykonywania pracy. Nadto, aktualny stan zdrowia powoda jest wynikiem nie tylko wypadku przy pracy, lecz także jego samostnej choroby. Jednocześnie, pozwana podniosła, iż od 1 lutego 2014 roku powód utracił podstawę do otrzymywania renty wyrównawczej, bowiem utracił prawo do renty inwalidzkiej.

Pozwana podniosła, iż w okresie objętym żądaniem pozwu po stronie osiągniętych lub możliwych do osiągnięcia przychodów powoda uwzględnić należy kwotę 144.710,84 zł, na którą składały się kwota 99.625,04 zł uzyskana tytułem faktycznego przychodu (= 91.076,93 zł tytułem otrzymanej renty + 8548,11 zł tytułem otrzymanej renty wyrównawczej) oraz kwota 45.085,80 zł tytułem możliwego do uzyskania przychodu w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. W tym samym czasie porównywalni pracownicy pozwanej otrzymali średnio przychody w wysokości 138.266,57 zł, na którą to kwotę składały się: kwota 115.882,25 zł tytułem wynagrodzenia za pracę

oraz kwota 22.380,32 zł tytułem nieperiodycznych świadczeń dodatkowych (jako suma: kwot 1980,65 zł, 1857,88 zł, 2116,97 zł oraz 2207,89 zł tytułem nagrody barbórkowej za lata 2010-2013; kwot 2077,13 zł, 2118,68 zł, 2328,52 zł oraz 2257,98 zł tytułem 14-stej pensji za lata 2010-2013; kwot 211,87 zł, 211,87 zł oraz 211,87 zł tytułem pomocy szkolnych za lata 2011/2012-2013/2014; kwoty 901,37 zł tytułem nagrody z zysku za rok 2011 – jednocześnie, pozwana zaznaczyła, iż za pozostałe lata nie dokonywała wypłat z zysku na rzecz porównywalnych pracowników – a także kwoty 3897,64 zł tytułem nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy). Kwota uzyskanych, bądź możliwych do uzyskania, przychodów powoda jest o 6444,27 zł wyższa od kwoty przychodów utraconych.

Pozwana podała przy tym, iż kierowała się metodologią wyliczenia „straty” przyjętą ww. wyrokiem Sądu Okręgowego oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 2 lutego 2011 roku, sygn. akt V P 641/09, gdzie wskazano, iż powód jako osoba o ograniczonej zdolności do pracy powinien przyczynić się do obniżenia szkody i zachował „zdolność zarobkowania” umożliwiającą uzyskanie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Odnośnie do wypłaty dofinansowania „wczasów po gruszą”, pozwana wskazała, iż powód jako rencista jest w rzeczywistości uprawniony do otrzymania świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przysługujących emerytom i rencistom, które stanowią świadczenia odmienne od dofinansowania „wczasów pod gruszą” przysługującego jedynie pracownikom. Nadto, świadczenia nie są wypłacane automatycznie, lecz na wniosek uprawnionego i po udokumentowaniu spełniania określonych przesłanek. (vide k.57-59, 94, 129,184-186, 192, 229)

Na rozprawie w dniu 11 czerwca 2015 roku powód cofnął pozew o rentę wyrównawczą za okres od lutego 2014 roku oraz wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu oraz zastępstwa procesowego, a także podając, iż cofa pozew z uwagi na zaskarżoną decyzję organu rentowego (vide k.201 verte).

Pozwana wyraziła zgodę na cofnięcie pozwu i zrzekła się kosztów zastępstwa procesowego w tym zakresie (vide k.201 verte).

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2009 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt IX P 13/04 zasądził na rzecz powoda K. J. od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K. Oddział Zakład Elektrociepłowni w R. tytułem bieżącej renty wyrównawczej kwotę 167,61 zł netto miesięcznie począwszy od 1 lutego 2009 roku płatną do dnia 11 każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat (pkt III). W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż w sytuacji gdy wypadek przy pracy nie spowodował całkowitej niezdolności do pracy i poszkodowany ma ograniczoną zdolność zarobkowania, podstawę ustalenia renty wyrównawczej winna stanowić wysokość spodziewanego wynagrodzenia pomniejszona o wynagrodzenie, które pracownik może uzyskać wykorzystując tę ograniczoną zdolność do pracy, bez względu na sytuację na rynku pracy. W konsekwencji, renta wyrównawcza przyznana powodowi została obniżona o kwotę minimalnego wynagrodzenia netto. Jednocześnie, Sąd Okręgowy podkreślił, iż powód winien posiadać świadomość obowiązku podjęcia pracy od dnia 18 października 2005 roku, tj. od dnia wydania wyroku ustalającego prawo powoda do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Od tej chwili powód winien podjąć działania w celu zmniejszenia powstałej w jego majątku szkody polegającej na niemożności kontynuowania pracy u pozwanej na dotychczasowych zasadach, a przez to niemożności osiągnięcia wynagrodzenia w dotychczasowej wysokości. Możliwości zarobkowe powoda winny zostać uwzględniona od 1 listopada 2005 roku. Na skutek oddalenia apelacji pozwanej powyższy wyrok stał się prawomocny z dniem 27 listopada 2009 roku.

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt IX P 13/04 wraz z uzasadnieniem – akta sprawy IX P 13/04 k.482-484, 489-493; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 listopada 2009 roku wraz z uzasadnieniem – akta sprawy IX P 13/04 k. 539-541 verte

Decyzją z dnia 6 grudnia 2010 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., znak (...)/25 odmówił powodowi prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy uznając brak niezdolności do pracy w związku z wypadkiem. Wyrokiem z dnia 5 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. IX Wydział

Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił ww. decyzję w ten sposób, że przyznał powodowi prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 12 lutego 2001 roku na dalszy okres od 1 września 2010 roku do 31 stycznia 2014 roku (pkt 1). W wyniku oddalenia apelacji powoda powyższy wyrok stał się prawomocny z dniem 18 lutego 2014 roku.

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 lutego 2013 roku, sygn. akt IX U 84/11 wraz z uzasadnieniem – akta sprawy IX 84/11 k.306, 314-315 verte; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 lutego 2014 roku, sygn. akt III AUa 1227/13 wraz z uzasadnieniem – akta sprawy IX U 84/11 k.360-363 verte

Powiatowe Urzędy Pracy w R., J., Ż. oraz W. dysponują ofertami pracy dla osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Są to m.in. oferty pracy na stanowiskach: doradca handlowy (dział drzewny), doręczyciel, fakturzysta, kasjer, pracownik ochrony-portier, pracownik porządkowy (pracownik do prac czyszczeniowych), pracownik restauracji, specjalista ds. telefonicznej obsługi klienta, sprzedawca, młodszy doradca klienta, operator linii technologicznej do produkcji makaronu, sprzątacznik, portier, magazynier, pomoc kuchenna oraz pracownik porządkowo-budowlany.

Dowód: pismo PUP w R. z dnia 31 lipca 2014 roku k.148; pismo PUP w J. z dnia 30 lipca 2014 roku k.150; pismo PUP w Ż. z dnia 1 sierpnia 2014 roku k.152; pismo PUP w W. z dnia 31 lipca 2014 roku k.154-155

W poszczególnych latach powód osiągał dochód z tytułu emerytur i rent krajowych w następujących wysokościach: 16.620,86 zł – za rok 2010, 21.775,48 – za rok 2011, 14.534,06 zł – za rok 2012 oraz 52.826,08 zł – za rok 2013.

Dowód: pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. z dnia 4 sierpnia 2014 roku k.157

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wypłacił powodowi do stycznia 2014 roku łączną kwotę 89.283,76 zł netto, na którą składały się następujące kwoty tytułem pobieranych przez powoda świadczeń:

Dowód: pismo ZUS z dnia 7 sierpnia 2014 roku k.159

W okresie od września 2010 roku do stycznia 2014 roku powód otrzymał od pozwanej rentę wyrównawczą w łącznej kwocie 6872,01 zł netto.

Dowód: zestawienie zarobków k.184-185

Powód otrzymał od pozwanej oraz ZUS łączną kwotę 96.155,77 zł netto.

Średni przychód trzech porównywalnych z powodem pracowników pozwanej za okres od września 2010 roku do stycznia 2014 roku wyniósł 135.382,25 zł netto.

E. K., E. W. oraz J. M. otrzymali wynagrodzenie za pracę odpowiednio w kwocie: 108.678,98 zł netto, 112.406,56 zł netto oraz 117.920,24 zł netto. Nadto, wskazani pracownicy pozwanej otrzymali średnio kwotę 22.380,32 zł netto tytułem dodatkowych świadczeń, na które składały się: kwoty 1980,65 zł, 1857,88 zł, 2116,97 zł oraz 2207,89 zł tytułem nagrody barbórkowej za lata 2010-2013; kwoty 2077,13 zł, 2118,68 zł, 2328,52 zł oraz 2257,98 zł tytułem 14-stej pensji za lata 2010-2013; kwoty 211,87 zł, 211,87 zł oraz 211,87 zł tytułem pomocy szkolnych za lata 2011/2012-2013/2014; kwota 901,37 zł tytułem nagrody z zysku za rok 2011, a także kwota 3897,64 zł tytułem nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy.

Dowód: zestawienie zarobków k.184-185, 193-195

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie zgromadzonych i powołanych wyżej dowodów z dokumentów.

Jednocześnie, Sąd wskazuje, iż nie podziela zgłoszonych przez powoda w trybie art. 162 k.p.c. zastrzeżeń o uchybieniu przepisom art. 217, 227 oraz 233 k.p.c., a to z uwagi na oddalenie wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z opinii

biegłego z zakresu księgowości na okoliczność szczegółowego wyliczenia należnego powodowi świadczenia oraz opinii biegłego z zakresu neurologii na okoliczność ustalenia czy powód ma możliwość podjęcia pracy zarobkowej (vide k.241 verte). Zastrzeżenia zgłoszone przez powoda są bezzasadne.

Zgodnie z art. 217 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej (§ 1). Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności (§ 2). Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione (§ 3). Jak stanowi art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Na mocy art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Nadto, zgodnie z art. 278 § 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii.

Oddalenie wniosków dowodowych powoda nie nosi znamion uchybienia przepisom postępowania. Wyliczenie świadczeń dodatkowych, jakie należałyby się powodowi w przypadku dalszego zatrudnienia u pozwanej nie wymagają wiadomości specjalnych. Wystarczające w tym zakresie jest wyliczenie przedłożone przez pozwaną, którego powód w toku postępowania nie kwestionował wskazując jedynie, iż wyliczenie nie zawiera nagród z zysku za lata 2010 i 2012, przy czym pozwana podała, iż za ww. lata nagrody z zysku nie były wypłacane porównywanym do powoda pracownikom. Odnośnie ustalenia czy powód miał możliwość podjęcia pracy zarobkowej, Sąd wskazuje, iż częściowa niezdolność do pracy powoda w okresie do 31 stycznia 2014 roku została ustalona prawomocnym orzeczeniem sądu, które zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. ma dla Sądu orzekającego moc wiążącą.

Sąd zważył, co następuje:

Postępowanie w zakresie żądania podwyższenia renty wyrównawczej za okres od 1 lutego 2014 roku należało umorzyć. W pozostałej części powództwo jest bezzasadne.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do kwestii zasadności żądania przez powoda wyrównania należnej mu od pozwanej renty wyrównawczej za okres od września 2010 roku do stycznia 2014 roku, a także zasądzenia na jego rzecz kwot wynikających ze świadczeń dodatkowych jakie pobrali porównywalni do niego pracownicy pozwanej. Pozwana podnosiła, iż od dnia wydania wyroku zasądzającego rentę wyrównawczą na rzecz powoda nie zaszły okoliczności uzasadniające jej podwyższenie. Pozwana wskazywała, iż w okresie objętym żądaniem pozwu kwota osiągniętych lub możliwych do osiągnięcia (jako osoby częściowo niezdolnej do pracy) przychodów powoda przewyższyła przychody (jako sumę wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń nieperiodycznych) osiągane przez trzech porównywalnych dla powoda pracowników. W ocenie powoda, stał się on całkowicie niezdolny do pracy i nie miał możliwości osiągnięcia nawet minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zgodnie z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu (§ 1). Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (§ 2).

Na podstawie art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (§ 1). W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2).

Ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, iż podstawę ustalenia wysokości renty wyrównawczej, jeżeli wypadek przy pracy nie spowodował całkowitej niezdolności do pracy, a jedynie ograniczenie możliwości zarobkowych pracownika, stanowi wysokość spodziewanego wynagrodzenia, pomniejszonego o wynagrodzenie, które pracownik może uzyskać wykorzystując ograniczoną zdolność do pracy, bez względu na aktualną sytuację na rynku pracy (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., II UKN 534/00, OSNP 2003/11/274, M.Prawn. 2003/14/654; wyr. Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r., I PK 125/07, M.P.Pr. (...), LEX nr 447246; wyr. Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 682/98, OSNP 2000/16/627).

Jak stanowi przepis art. 907 § 2 k.c. jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

W procesach o zmianę wysokości renty wyrównawczej zachodzi związenie prawomocnym wyrokiem przyznającym tę rentę w zakresie zasady odpowiedzialności dłużnika i stopnia tej odpowiedzialności, w tym przyczynienia się poszkodowanego do szkody, w określonym tym wyrokiem rozmiarze (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2013 r., I PK 306/12, G.Prawna (...) LEX nr 1391694).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, iż nie doszło do zmiany stosunków, która uzasadniałaby podwyższenie wysokości renty wyrównawczej zasądzonej na rzecz powoda poprzez jej wyrównanie za okres do stycznia 2014 roku.

Stanowisko powoda o całkowitej niezdolności do pracy jest błędne. Okoliczność jedynie częściowej niezdolności do pracy powoda w okresie do 31 stycznia 2014 roku została ustalona prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 5 lutego 2013 roku, którym to wyrokiem Sąd orzekający jest związany na podstawie art. 365 § 1 k.p.c. Powód nie może zatem skutecznie dowodzić okoliczności swojej całkowitej niezdolności do pracy w niniejszym postępowaniu. Nadto, mając na uwadze treść prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 4 czerwca 2009 roku powód jako osoba częściowo niezdolna do pracy miał możliwość podjęcia zatrudnienia, z którego uzyskiwałby przynajmniej minimalne wynagrodzenie za pracę. Rozpatrując kwestię podwyższenia renty wyrównawczej, konieczne jest uwzględnienie po stronie przychodów powoda możliwości uzyskiwania przez niego – obok renty z ZUS oraz renty wyrównawczej w wysokości dotychczasowo wypłacanej przez pozwaną – także hipotetycznego minimalnego wynagrodzenia za pracę w kwocie netto.

Minimalne miesięczne wynagrodzenie za pracę w spornym okresie wynosiło:

- w 2010 roku 1.317 zł brutto zgodnie z Obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2010 r. (M.P. z 2009 r., Nr 48 poz. 709), tj. 984,16 zł netto,
- w 2011 roku 1.386 zł brutto zgodnie z § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 2010 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2011 r. (Dz.U. z 2010 r., Nr 194 poz. 1288), tj. 1032,34 zł netto,
- w 2012 roku 1.500 zł zgodnie z § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. (Dz.U. z 2011 r., Nr 192 poz. 1141), tj. 1111,86 zł netto,
- w 2013 roku 1.600 zł brutto zgodnie z § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 1026), tj. 1181,38 zł netto,
- w 2014 roku 1.680 zł brutto zgodnie z § Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 1074), tj. 1237,20 zł netto.

W okresie do stycznia 2014 roku powód mógł uzyskać hipotetyczne minimalne wynagrodzenie za pracę w łącznej kwocie 45.080,80 zł netto. W poszczególnych latach powód mógł uzyskać z tytułu wynagrodzenia następujące sumy: w 2010 roku 3936,64 zł netto (= 4 x 984,16 zł), w 2011 roku 12.388,08 zł netto (= 12 x 1032,34 zł), w 2012 roku

13.342,32 zł netto (= 12 x 1111,86 zł), w 2013 roku 14.176,56 zł netto (= 12 x 1181,38 zł), a w 2014 roku 1237,20 zł netto (= 1 x 1237,20 zł).

Zestawienie przychodów powoda (zarówno uzyskanych jak i możliwych do uzyskania) ze średnimi przychodami porównywalnych do niego pracowników pozwanej pozwala jednoznacznie stwierdzić, iż powoda uzyskał (bądź mógł uzyskać) przychód w wysokości wyższej niż porównywalni pracownicy. Pracownicy pozwanej osiągnęli w okresie od września 2010 roku do stycznia 2014 roku średni przychód na poziomie 135.382,25 zł netto – wynagrodzenie wraz dodatkowymi świadczeniami nieperiodycznymi, podczas gdy przychód powoda wyniósł 141.236,57 zł netto (= 96.155,77 zł + 45.080,80 zł) – renta wypłacana z ZUS, renta wyrównawcza oraz wynagrodzenie możliwe do uzyskania. Przychód powoda przewyższał przychód porównywalnych pracowników o kwotę 5854,32 zł netto.

Jednocześnie dla wysokości przychodu uzyskiwanego przez porównywalnych pracowników bez znaczenia pozostaje wartość przyznanych im posiłków profilaktycznych, których nie otrzymał powód oraz uprawnienie powoda do otrzymania świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych związanych z wypoczynkiem.

Na podstawie przepisu art. 232 zd. pierwsze k.p. pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych, nieodpłatnie, odpowiednie posiłki i napoje, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U. z 1996 r., Nr 60 poz. 279) posiłki i napoje wydawane są pracownikom w dniach wykonywania prac uzasadniających ich wydawanie (§ 6 ust. 1), a pracownikom nie przysługuje za nie ekwiwalent pieniężny (§ 8). Jeżeli zatem powód nie wykonywał w rzeczywistości pracy, podczas której należą się posiłki i napoje profilaktyczne, nie jest uprawniony do ich otrzymania bądź wypłaty ekwiwalentu.

Co do uprawnień powoda do świadczeń z ZFŚS, Sąd orzekający podziela stanowisko wyrażone w piśmie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lutego 2011 r., znak (...)023- (...), iż świadczenia socjalne nie mają charakteru roszczenia i należności, gdyż są zależne jedynie od potrzeb, sytuacji socjalnej osoby uprawnionej, wielkości środków funduszu przeznaczonych na dany rodzaj świadczeń, a także spełniania formalnych kryteriów przy ubieganiu się o świadczenia socjalne. Tym samym, przyjąć należy stanowisko pozwanej, iż świadczenia te nie są wypłacane automatycznie, lecz na wniosek uprawnionego i po udokumentowaniu spełniania określonych przesłanek. Jednakże, powód nie wykazywał aby zwrócił się do pozwanej o wypłatę tych świadczeń, a także aby spełnił przesłanki do ich otrzymania.

W konsekwencji, w sprawie nie ziszcili się okoliczności uzasadniające podwyższenie zasądzonej na rzecz powoda renty wyrównawczej.

W pkt 2 sentencji, na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. i art. 469 k.p.c., Sąd orzekł o umorzeniu postępowania w części dotyczącej żądania podwyższenia renty wyrównawczej za okres od 1 lutego 2014 roku. Powód cofnął pozew w tym zakresie, na co pozwana wyraziła zgodę.

Nadto, mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, na podstawie art. 907 § 2 k.c. a contrario w zw. z art. 444 § 2 k.c. i zw. z art. 361 k.c., Sąd oddalił powództwo w pozostałej części.

O kosztach zastępstwa procesowego pozwanej orzeczono w pkt 3 sentencji na mocy art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i na podstawie § 6 pkt 5 w zw. § 11 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Powód przegrał spór z pozwaną, wobec czego pozwanej należy się od powoda zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1800 zł.

W pkt 4 sentencji, na podstawie art. 35 ust. 1 zd. drugie u.k.s.c. w zw. z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. oraz w zw. z art. 98 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwotę 2608 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu.